

Takóts György

OSZTÁLYOZÁS

Tárgy 333.32

Hely

Idő "1962"

Személy

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Hogyan hajtják végre Budapesten a lakbérpótlék-rendeletet

A házkezelési állandó bizottság vizsgálata — Javaslatok néhány rendelkezés módosítására

Esti Hírlap, 1962. Apr. 28.

A lakbérpótlék-rendeletnek az volt a célja, hogy a kellően ki nem használt lakások bérlőit cserére ösztönözze, és a nagy családúak részére igényjogosultságuknak megfelelő lakást biztosítson. Gondos előkészítés, sok tárgyalás után 1960. január 10-én jelent meg a lakbérpótlékról szóló kormányrendelet, amelyet ugyanazon év augusztusában újabb rendelkezés egészített ki, s egyidejűleg napvilágot látott a végrehajtási utasítás is. 1960 novemberéig negyvenezer budapesti lakásbérlő tett eleget a bejelentési kötelezettségnek; de csakhamar 7229-en kifogást nyújtottak be, mert úgy vélték, hogy tévesen terhelik őket lakbérpótlékkal. A kifogások egy részének, 1707 kifogásnak helyt is adtak.

Csökken a lakáscserék száma

Csaknem másfél év óta 25 ezer fővárosi lakásbérlő fizet lakbérpótléket. A másfél év alatt — sajnos — kiderült, hogy a rendelet célját csak kevésbé érte el. Mindenekelőtt: a lakáscseréket nem segítette elő. Egy nemrég tartott vizsgálat, melynek megállapításait e héten vitatta meg a fővárosi tanács házkezelési állandó bizottsága, erről a következőket mondja: „A kormányrendeletnek a lakáscserékhez fűzött céljai nem valósultak meg. Csak 1960. negyedik negyed- évében nőtt a lakáscserék száma, és az 1959. évi 14 ezerről 15 ezerre növekedett, 1961-ben a lakáscserék száma 13 300-ra csökkent, és ez a csökkenés 1962. első negyed- évében is folytatódott.”

A lakbérpótlék bevezetése következtében növekedett ugyan a budapesti lakásokban az állandó jelleggel ott-tartózkodók száma, de — mint a vizsgálat megállapította — e növekedés hátrányosan érintette a főváros helyzetét, mert általában nem a főváros lakosainak elhelyezkedése oldódott meg, hanem a vidékről való feláramlás erősödött mintegy 15—20 százalékkal.”

Másfél szoba a legkeresettebb

Budapesten a nagyobb lakásokon kívül 16 574 kétszobás és 3298 háromszobás lakást érintett a lakbérpótlék. Ezeknek a lakásoknak a bérlői szívesen élnének a cserelehetőséggel, azonban két- vagy háromszobás összkomfortos lakásukért másfélszobás lakást kérnek cserébe. A cserét lebonyolító Fővárosi Ingatlanközvetítő Vállalatnak, a FIK-nek azonban másfélszobás lakás nem áll rendelkezésére. Néhány hónappal ezelőtt megjelent egy rendelkezés, amely szerint az új lakások egy részét át kell adni a FIK-nek, hogy ezáltal megkönnyíthessék, meggyorsíthassák a lakáscseréket. A rendelet tavaly ősszel, olyan időben látott napvilágot, amikor az új lakásokat már csaknem teljesen szétosztották, s emiatt a FIK csak öt

lakást kapott cserére. Az idén a cserét megkönnyítő lakások száma 42-re emelkedik. Eddig a 42-ből mindössze egy másfélszobás lakást kapott a FIK. De ha meg is kapja mind a negyvenkettőt, akkor is — átlagos ötös lakáscserével — körülbelül kétszáz lakásigénylőnek tudnak majd megfelelő lakást adni.

A lakosság észrevételei

Megnehezíti a lakáscseréket, hogy a legkelendőbb lakástípusból, a másfélszobásból csak keveset építenek. Tavaly elkészült tanácsi lakásokból mindössze 317 volt másfélszobás. A házkezelési állandó bizottság éppen ezért szükségesnek tartja, hogy a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága forduljon az Építésügyi Minisztériumhoz és kérje a lakásépítési program olyan értelmű módosítását, hogy nagyobb számban építsenek másfélszobás lakásokat.

Az állandó bizottság egyébként alaposan megvizsgálta azokat a panaszokat, észrevételeket, amelyek a lakbérpótlék-rendelettel kapcsolatban a lakosság részéről elhangzottak. Az egyik ezek közül az, hogy a rendelet nem vette figyelembe a különmemű személyeket és a bérlőtársi jogviszony alapján a feleséget és a férjet is lakbérpótlék fizetésére kötelezte abban az esetben is, ha a házastársakat a bíróság jogerős ítélettel elválasztotta egymástól. Ilyen eset fordul elő például akkor, amikor egy házaspár, amelyik kétszobás lakásban lakik, elválk, és az egyik szobát, mint bérlőtárs főbérlő a férj, a másikat a feleség kapja meg. A rendelet szerint, ha egyszobás lakásban egy személy lakik, lakbérpótlék nem fizetendő, viszont a lakbérpótlék-rendelet továbbra is úgy tekinti a volt házaspárt, mintha kétszobás lakásnak lennének a bérlői.

Javaslatok

Sok panasz hangzott el amiatt, hogy a szociális helyzet mérlegelésére a rendelet nem nyújt lehetőséget, és a lakbérpótlék-fizetési kötelezettség sok család anyagi helyzetét erősen befolyásolja. Viszont nem tudnak megszabadulni a lakbérpótléktól, mert a lakás cserére nem alkalmas.

Gondot okoz a rendelkezés végrehajtásában az, hogy a fűthetőség kérdésének elbírálása még mindig vitatható, s ugyancsak az alkovok és hallok lakószobaként való elbírálása is. Éppen ezek miatt a házkezelési állandó bizottság állást foglalt, hogy e panaszokat, észrevételeket az Építésügyi Minisztériumnak és a Pénzügyminisztériumnak meg kellene vizsgálnia. A bizottság a vidékről való feláramlás részbeni korlátozására olyan módosító rendelet kidol-

gozását is szükségesnek tartja, amely kizárja a lakbérpótlék megállapításakor a lakásban állandóan tartózkodó személyek köréből a vidékről felköltözöttéket, illetőleg azokat, akik előzőleg ideiglenes bejelentőlapal tartózkodnak a fővárosban.

A bizottság állásfoglalása kétségtelenül megfontolást érdemel. Értesülésünk szerint a házkezelési állandó bizottság javaslatait megvitatás céljából a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elé terjesztik.

Pakots György